

INNHOOLD

STERKE FELLESKAP SMÅ FORSKJELLER	4 - 5
ORGANISASJON	6 - 7
NÆRING OG KLIMA	8 - 10
BYUTVIKLING, BYGG OG EIENDOM	11 - 15
OPPVEKST OG UTDANNING	16 - 21
HELSE- OG OMSORGSTJENESTER	22 - 24
SOSIALE TJENESTER	25 - 29
BOLIG	30 - 32
KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV	33 - 39
FINANS	40 - 42

ALTERNATIVT BUDSJETT FRA SV OG RØDT

MINDRE FORSKJELLER STERKERE FELLESSKAP

BUDSJETTVEDTAK

Bystyret vedtar kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2024-2027 og budsjett 2024, med de endringer som fremgår av budsjettforslag fra SV og Rødt.

INNLEDNING

SV og Rødts budsjett viser hvordan vi kan styre Trondheim på en måte som gir mer til de som har minst, sikrer gode velferdstjenester og kutter mer klimagassutslipp. Vi vil styrke kommunens tjenestetilbud innenfor forsvarlige økonomiske rammer, og møte dyrtid og klimakrise med rettferdige og konkrete tiltak.

Kommunens hovedoppgave er å legge til rette for gode liv for alle innbyggerne uavhengig av økonomisk bakgrunn, helseutfordringer og familiesituasjon. Da må vi sørge for at bemanningen i helse, velferd og oppvekst er tilstrekkelig, og øke de økonomiske ytelsene til de som har minst. Vi legger frem et budsjett som reverserer foreslåtte kutt og øker grunnbemanningen i både barnehage, skole, BOA og helse- og velferd. I tillegg viser vi hvordan gratis skolemat kan fases inn i Trondheimsskolen.

Det er mulig å få til våre prioriteringene ved å øke eiendomsskatten på næringseiendom, bruke oppsparte midler i disposisjonsfondet og betale mindre ned på gjeld på kort sikt.

På investeringsbudsjettet så omprioriterer vi midler slik at vi kan levere på våre lovpålagte forpliktelser. Vi bygger et helt nødvendig nytt anlegg for Trondheim Bydrift på Valøya, vi investerer mer i kommunale boliger og i ombygging av EC Dahls stiftelse til nødvendige tjenester innen rusomsorgen. I tillegg omdisponerer vi investeringsmidler fra kirkebygg, til et livssynsnøytralt seremonirom.

Kommunen har gått med betydelige overskudd de siste årene, noe som gir et handlingsrom både på drift og investering for å budsjettere mindre konservativt. Det å styrke tjenestene til innbyggerne gir også mer fornøyde ansatte, det blir lettere å rekruttere og sykefraværet reduseres.

Boligmarkedet er en av de største driverne av sosiale forskjeller. SV og Rødt vil føre en politikk som reduserer sosiale og økonomiske forskjeller, og som forholder seg til de reelle behovene for kommunale boliger og sosiale boligprosjekter. I vårt budsjett går vi for videre satsing på tredje boligsektor, denne gang også for eldre.

Vi styrker tjenestene ved å prioritere tidlig innsats og heltidskultur, og vi vil målrette investeringene til de områdene der behovet er størst. Mange opplever økt økonomisk og sosial usikkerhet i en tid der uroen i verden rundt oss øker, der bekymringene for hva klimakrisen fører til øker i styrke, og der prisene øker mer enn lønningene. Vårt mål er å disponere kommunens ressurser på en rettferdig og ansvarlig måte og på den måten bidra til mindre forskjeller og sterkere fellesskap.

ORGANISASJON

Trondheim kommune skal være en god organisasjon å jobbe for og en foregangskommune innen trepartssamarbeid. I dag har vi store utfordringer knyttet til sykefravær, ufrivillig deltid og med rekrutteringen til flere av våre kjernevirksomheter. Våre hovedgrep er å sikre retten til heltid gjennom en kraftig satsing gjennom perioden. Vi etablerer samtidig en kommunal vikarpool som vil sikre kommunale enheter trygge og erfarne vikarer som kan steppe inn ved behov. Vi fortsetter også arbeidet med tillitsreform og inkluderende arbeidsliv. Vi mener at disse grepene kombinert med en generell økning i grunnbemanningen innenfor helse og oppvekst vil føre til en redusert vikarbruk og mindre sykefravær i slutten av perioden.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Rett til heltid	15,0	30,0	45,0	60,0	
Redusert vikarbruk	0,0	0,0	-10,0	-15,0	
Sum	15,0	30,0	35,0	45,0	125,0

RETT TIL HELTID

15-60 MILLIONER

SV og Rødt vil sikre at kommunens ansatte som har rett til større stilling eller heltidsstilling etter arbeidsmiljølovens §14 skal sikres dette. Trondheim skal være en heltidskommune, og ikke en kommune som bryter arbeidsmiljøloven. Vi setter derfor av midler til å sikre de ansattes rettigheter, som samtidig øker kvaliteten på tjenestene. Dette gir også økt stabilitet, noe som øker trivselen og senker sykefraværet.

REDUSERT VIKARBRUK

I slutten av perioden forventer vi en effekt av økt grunnbemanning og flere heltidsansatte i form av mindre sykefravær og mindre behov for innleie av vikarer.

VERBALE FØRINGER

TILLITSREFORM

Samfunnsmålet med tillitsreformen er at innbyggerne i hele landet skal få offentlige tjenester med bedre kvalitet og til rett tid. På denne måten kan vi opprettholde innbyggernes høye tillit til offentlig sektor. Det innebærer å gi mer faglig frihet til de ansatte i første linjen og redusere unødvendige rapporterings- og dokumentasjonskrav. Det innebærer å styrke medbestemmelsen og mulighetene for å involvere tillitsvalgte, ansattes organisasjoner og innbyggere i systematisk arbeid for å utforme og utvikle tjenestetilbudet. Det betyr å utvikle en tillitsbasert ledelse. SV og Rødt mener tillitsreformen skal sørge for å gi ansatte i de tjenestene som arbeider nært innbyggere mer tid i møte med hver enkelt bruker.

KOMMUNAL VIKARTJENESTE

Bystyret ber kommunedirektøren fremme en sak til bystyret i løpet av våren 2024 som viser hvordan kommunen kan innføre en kommunal vikartjeneste med hele faste stillinger som skal dekke opp sykefravær innen de brukernære tjenesteområdene oppvekst, helse og velferd slik at innleie fra bemanningsbyråer avvikles. Hensikten er å forbedre arbeidsmiljøet, bedre kvaliteten på tjenestetilbudet og redusere sykefraværet, i tillegg til at det er et betydelig innsparingspotensial. I 2022 brukte kommunen 120 millioner på innleie. I arbeidet med saken må hovedtillitsvalgte på de områdene som blir berørt involveres. I utarbeidelse av saken bes kommunedirektøren innhente erfaringer som belyser om ordningen med ressursgruppe for renholdstjenester har overføringsverdi til andre driftsområder.

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Mangelen på arbeidskraft er reell, og alt for mange med redusert arbeidsevne og/eller behov for tilrettelegging i ulik grad står utenfor. Bystyret ber kommunedirektøren, i samarbeid med de ansattes organisasjoner og tillitsvalgte, legge fram en sak som viser hvordan kommunen kan bli bedre til å tilrettelegge arbeidet for ansatte med ulike tilpascningsbehov og også ansette flere med behov for tilrettelegging. Dette med formål å gjøre kommunen til en mer inkluderende arbeidsplass og forebygge utenforskap.

NÆRING OG KLIMA

Vi skal nå våre klimamål. Til det trengs målrettet innsats i samarbeid med innbyggere og næringsliv. Takket være gode politiske mål og topp kompetanse er Trondheim kommune i verdenstoppen i klimaomstilling og der skal vi fortsatt være.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Klimamidler	8,0	8,2	8,2	8,2	
Resertifisering av ombruksmaterialer	2,0				
Plastsmart by 2027	1,0	2,0	2,0	2,0	
Ombrukssentral	1,0				
Partnerskap CCS/CCU med Statkraft Varme	1,0				
FME SusCarb	0,5	0,5	0,5	0,5	
Parkeringsinntekter	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	
Næringsfondet avvikles	-12,0	-9,7	-5,0	-18,0	
Sum	1,0	-0,5	5,2	-7,8	-1,1

KLIMAMIDLER

8 MILLIONER

Bystyret vedtok en engangsbevilgning på åtte millioner kroner i 2023 til tiltak som reduserer klimagassutslipp. Midlene videreføres.

RESERTIFISERING AV OMBRUKSMATERIALER

2 MILLIONER

Gjennom satsingen Fra avfall til ressurs har Trondheim kommune i samarbeid med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring lyst ut en StartOff-konkurranse for å løse offentlige virksomheters behov, i dette tilfellet en løsning på å gjøre det enklere å dokumentere og resertifisere byggematerialer, slik at terskelen og risikoen for å ombruke materialer reduseres. Resultatet skal være ferdig i februar 2024. Vi beholder midler til nødvendige forbedringer eller oppskalering for å ta produktet i bruk.

PLASTSMART BY 2027

1 -2 MILLIONER

Det ansettes en plastkoordinator med spesifikt ansvar for å gjennomføre vedtatt strategi for å bli en plastsmart by, med halvårseffekt første året.

OMBRUKSENTRAL

1 MILLION

Den digitale markedsplassen for byggematerialer blomstrer, og ombruk bidrar til både reduserte CO2-utslipp og besparelser økonomisk. Prosjektet har til nå gitt en besparelse i form av unngått innkjøp på nesten 14 millioner kroner og det jobbes med å utvide driften for å inkludere ombruk av møbler. Bystyret har bevilget utredningsmidler for å etablere en ny ombrukssentral. Utredningen skal ferdigstilles til årsskiftet og vi setter av midler til videre prosjektering.

KARBONFANGST, -LAGRING OG BRUK

1 MILLION

Karbonfangst, -lagring og bruk er avgjørende for å nå et klimanøytralt samfunn og redusere negative effekter på klima. Skal vi nå målene, må kommunen bidra i partnerskap med Statkraft Varme.

FORSKNING PÅ BÆREKRAFTIG ENERGI

0,5 MILLIONER

Deltakelse i FME SusCarb videreføres.

PARKERINGSINNTEKTER

I forbindelse med andre økonomirapport er det estimert et overskudd på 4 millioner kroner på parkeringsdriften i 2023. Samme inntekt forventes i 2024.

NÆRINGSFONDET AVVIKLES

Vi avvikler næringsfondet og satsinga “Fra avfall til ressurs”. Satsingen har ikke kommet i gang med nok konkrete prosjekter og det jobbes godt med avfallsreduksjon og mer gjenbruk i organisasjonen for øvrig. Midlene brukes bedre i kommunens egen organisasjon i samarbeid med næringslivet for å ta ut det sirkulære potensial og bli en plasts mart by. Det er ikke kommunens primær oppgave å skape arbeidsplasser i TRV-gruppen eller lage en ny standard for grønne arrangementer. Det finnes god kompetanse om avfallshåndtering på arrangementer i kommunen, byens konsertarrangører, Norske konsertarrangører og Norges Idrettsforbund. Arbeidet med karbonfangst- og lagring, forskning på bærekraftig energi, ombruk i bygg og anlegg og resertifisering av brukte byggematerialer videreføres.

VERBALE FØRINGER

KOMMUNALT INVESTERINGSSKAP I FORNYBAR ENERGI

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som viser hvordan et kommunalt investeringsselskap for fornybar energi i form av solceller, geotermisk energi og andre fornybare energikilder kan utnytte energipotensialet i og ved kommunale bygg for å høste økonomiske og miljømessige fordeler av energiproduksjonen.

ØKOSYSTEMREGNSKAP

Bystyret ber kommunedirektøren etablere et økosystemregnskap som synliggjør verdien av biomangfoldet og økosystemene. Tap av biomangfold og brudd på grøntstrukturer har langsiktige sosioøkonomiske konsekvenser, i tillegg til klima- og miljømessige. Et økosystemregnskap er et nødvendig verktøy for riktig prioritering i arbeidet med å bevare og restaurere natur.

BYUTVIKLING, BYGG OG EIENDOM

Byen skal være god å bo i, oppholde seg i og kunne brukes av alle. SV og Rødt jobber for en rettferdig byutvikling som prioriterer innbyggere foran utbyggere. Det innebærer å stille tydelige krav, styre etter vedtatte planer og ha høye ambisjoner om arkitektur, grøntområder og skape menneskevennlige omgivelser i både Midtbyen og bydelene. God byutvikling kommer ikke av seg selv, men må styres politisk for å lykkes over hele byen. Vi styrker de delene av kommuneadministrasjonen som jobber med byutvikling, arkitektur og utvikling av Nyhavna. På investeringsbudsjettet legger vi inn midler til å bygge et helt nødvendig anlegg til Trondheim bydrift på Valøya.

DRIFT

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Styrke plan- og byggesak	1,0	2,0	2,0	2,0	
Kulturaktører på Nyhavna	1,0	1,0	1,0	1,0	
Styrke byarkitekten	0,5	1,0	1,0	1,0	
Omdisponerer driftsmidler til den norske kirke	-3,0	-6,0	-9,0	-12,0	
Sum	-0,5	-2,0	-5,0	-8,0	-15,5

STYRKE PLAN OG BYGGESAK

1-2 MILLIONER

Området trenger å styrkes for å opprettholde kvalitet og tempo i arbeidet.

KULTURAKTØRER PÅ NYHAVNA

1 MILLION

Kulturaktører på Nyhavna har uttrykt en tydelig forventning om forutsigbarhet og å få delta i prosesser som påvirker deres arbeidshverdag. I forbindelse med kulturnæringsprogrammet for Nyhavna, som legges fram for politisk behandling våren 2024, er det etablert et samarbeid med Nyhavna utvikling AS. Kommunen må stille større ressurser til rådighet i prosessen med å sikre egnede produksjonslokaler for kunst og kultur i kommunen og spesielt på Nyhavna; og bidra til en god prosess om kulturnæringsprogrammet for eksisterende aktører på Nyhavna.

STYRKE BYARKITEKTEN

0,5-1 MILLIONER

Omgivelsene våre og hvordan vi utformer byen både visuelt og praktisk har mye å si for hvordan mennesker trives i byen. Det er viktig at vi utvikler byen med bygninger og byrom som tar hensyn til menneskene som skal bruke byen, og bidrar til sosiale møteplasser på tvers av alder og kultur. SV og Rødt styrker byarkitekten med én stilling.

OMDISPONERER DRIFTSMIDLER TIL DEN NORSKE KIRKE

Kommunen ligger under ASSS-snittet på en rekke viktige områder, blant annet på skole, helse og velferd. For driftsutgifter til den norske kirke ligger vi imidlertid over med nesten 20 millioner i året. Vi mener at det må være en større sammenheng mellom pengebruken på de ulike områdene, og ønsker derfor å omdisponere 3 millioner i året, økende til 12 millioner, fra Den norske kirke til andre tjenesteområder gjennom fireårsperioden.

INVESTERING

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Nytt driftsanlegg for Trondheim Bydrift	-18,5	70,0	85,0	115,0	
Livsynsnøytralt seremonirom	3,0	60,0	25,0	2,0	
Elsa Laula Renbergs plass	2,0	0,0	0,0	0,0	
Reguleringsarbeid Østmarka og Ringve	-3,0	-1,0	0,0	0,0	
Killingdal renseanlegg	1,0	-1,0	-19,0	-18,0	
Martin Barstads veg	-14,2	-6,8	0,0	0,0	
Gravplasser	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	
Færre investeringer kirkebygg	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	
Sum	-59,7	91,2	61,0	69,0	161,5

NYTT DRIFTSANLEGG FOR TRONDHEIM BYDRIFT

251,5 MILLIONER

Sentralanlegget for Trondheim bydrift er fra 1964, og overmodent for fornyelse, da det ikke tilfredsstillter dagens lov- og forskriftskrav. SV og Rødt mener anleggets nåværende plassering på Valøya er bortimot optimal med tanke på effektivitet og logistikk, og vi vil bygge et helt nytt anlegg i stedet for å nøye oss med å ruste opp garderobefasilitetene, slik kommunedirektøren foreslår. Dette vil forbedre arbeidsmiljøet, øke produktiviteten og være i tråd med kommunens byutviklingsstrategi “rett virksomhet på rett sted”.

LIVSSYNSNØYTRALT SEREMONIROM

90 MILLIONER

Trondheim blir både mer mangfoldig og mer sekulær. Det stiller nye krav til hvilke seremonirom befolkningen trenger. Livssynsåpne seremonirom er lokaler som kan brukes av alle, uavhengig av tro eller livssyn, til begravelser, bryllup, konfirmasjoner, minnemarkeringer og andre seremonier. SV og Rødt ønsker å åpne et livssynsnøytralt seremonirom på Charlottenlund i 2027.

ELSA LAULA RENBERG PLOSS

2 MILLIONER

SV og Rødt ønsker å rehabilitere plassen, og setter av to millioner til prosjekteringsmidler for å få dette realisert i samarbeid med tilstøtende eiendomsbesittere, som formannskapet har bedt kommunedirektøren gå i dialog med.

REGULERINGSARBEID ØSTMARKA OG RINGVE

Trondheim kommune eier et stort sammenhengende område i området Østmarka og Ringve. Vi avslutter reguleringsarbeidet for HVS og boliger og beholder 1 million kroner til arbeid med bynasjonalpark.

KILLINGDAL RENSEANLEGG

Bystyret har forutsatt at staten dekker 70 % av kostnadene og at kommunen skal dekke 1/3 av lokal egenandel. Det er urimelig å forvente en total kostnad på 500 millioner kroner. Vi budsjetterer derfor med 250 millioner i total kostnad. Testprosjektet er forsinket og fullfinansieres derfor ikke i denne HØP-perioden.

MARTIN BARSTADS VEG

SV og Rødt vil prioritere investeringer som er nødvendige for at kommunen skal kunne levere på våre lovpålagte krav. Det innebærer at vi må utsette andre investeringer, blant annet vil vi utsette asfaltering av grusveger som Martin Barstads veg.

GRAVPLASSER

SV og Rødt omdisponerer noen av de 211 millionene som kommunedirektøren vil bruke på kirkegårder via Kirkelig fellesråd til å realisere nytt anlegg for Trondheim bydrift på Valøya.

FÆRRE INVESTERINGER KIRKEBYGG

Vi tar ned investeringstakten noe på kirkebygg, blant annet for å kunne realisere et livssynsnøytralt seremonirom på Charlottenlund.

VERBALE FØRINGER

MØLLENBERGPROSJEKTET

Statlig finansiering av områdeløft på Møllenberg gir bydelen store muligheter. Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en handlingsplan for satsinga der ulovlighetsoppfølging og arbeid mot hyblifisering styrkes. Saken må vise hvordan bestemmelsen i kommuneplanens arealdel som skal forhindre oppdeling av boliger til hybler har slått ut for bomiljøet i bydelen. Saken må også beskrive hvordan brudd på denne bestemmelsen følges opp og hva som kan gjøres for å avdekke og unngå uønsket hyblifisering.

OPPVEKST OG UTDANNING

En god barndom varer hele livet. Skal vi sikre en god barndom for alle kreves det en godt bemannet skole og barnehage som har tid til alle barn. Vi befinner oss i en situasjon hvor barnehageansatte fortviler og hvor skolene roper varsku over utviklingen. Derfor velger SV og Rødt å reversere alle foreslåtte kutt fra kommunedirektørens budsjettforslag. I tillegg legger vi inn en rekke egne satsinger på økt grunnbemanning, gratis skolemat og styrking av spesialpedagogikk både i skole og barnehage. SV og Rødt mener at kommunen må bidra til god samfunnsøkonomi og langsiktighet når vi lager budsjetter. De kronene vi investerer i en god barndom er vi sikre på at vi får tilbake i form av bedre liv, færre helseutgifter og mindre utenforskap.

Vi foreslår å øke bemanningen der sykefraværet er høyest. Det vil redusere belastningen og bedre arbeidshverdagen og arbeidsmiljøet for de ansatte samt styrke kvaliteten på tjenestene. Basert på erfaringer fra andre kommuner vil dette også redusere sykefraværet på sikt. Økt bemanning har dermed en inntektsside i form av mindre innleie.

Trondheimsskolen er i en presset situasjon. Vi er bekymra for økningen av psykiske plager blant barn og unge, økningen av vold i skolene, økt skolefravær, svake leseferdigheter, høyt sykefravær og utfordringer med å rekruttere godt kvalifiserte ansatte.

Kommunedirektøren peker på at det er et mål at de finansielle rammene skal vris mot tidlig innsats, helsefremming og forebygging, og viser til «utenfor-regnskapet» til KS, som viser hvor mye samfunnet kan spare på å forebygge framfor å reparere. Rødt og SV er enige i problembeskrivelsene, men mener de harmonerer dårlig med kutt i grunnbemanningen og avvikling av forsøksordninga med gratis skolemat.

For at den tidlige innsatsen skal være nettopp det må den bestå av konkrete tiltak med tilstrekkelig og kvalifisert bemanning. På sikt har dette også en inntektsside for kommunen i form av lavere sykefravær og redusert utenforskap. Vi ønsker derfor å styrke bemanninga for alle yrkesgrupper i skolen for å gjøre tilbudet bedre for alle, og for å tette gapet mellom forventninger og rammer som de ansatte opplever.

Vi reverserer økt egenbetaling i kulturskolen. I en tid der fattigdom og utenforskap er økende er det viktigere enn noen gang med et mangfoldig tilbud til alle, ikke bare til de ressurssterke. Det er det tidlige innsats og sterke fellesskap betyr.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Styrker spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging på permanent basis	7,0	7,0	7,0	7,0	
Beholder grunnbemanning ut over norm fra 2025 inkl. effekt på private barnehager		10,0	10,0	16,7	
Gjennomfører planlagt opptrapping av grunnbemanning inkl. effekt på private barnehager	4,0	8,0	10,7	13,3	
Midler til toppet bemanning videreføres som permanent vikarpool	2,2	6,5	8,0	12,5	
Sum	13,2	31,5	35,7	49,5	129,9

BARNEHAGE - ØKT BEMANNING

130 MILLIONER

Barnehagesektoren er preget av høyt sykefravær og omfattende vikarbruk. Et trygt og inkluderende barnehagemiljø for både barn, familier og ansatte forutsetter at bemanningen økes. Rødt og SV går bort fra kommunedirektørens forslag om å omprioritere fra ordinær bemanning til spesialpedagogikk, og satser til sammen 100 millioner over en fireårsperiode for å styrke denne sektoren.

SV og Rødts mål er at bemanningsnormen for barnehage skal gjelde hele åpningstiden, for å sikre at alle barn møtes av en voksen de kjenner. Vi har ikke funnet rom i årets budsjett til å nå målet, men beholder 10 millioner til grunnbemanning utover norm etter 2025. Effekten for de private barnehagene er inkludert fra 2027.

Vi gjennomfører planlagt opptrapping av grunnbemanningen i kommunale barnehager og effekten på private finansieres fra 2026.

Vi gjør deler av omstillingsmidlene siste årene til en permanent styrking av spesialpedagogisk tilrettelegging med 7 millioner i året. Det skal sikre god oppfølging av de barnehagebarna som trenger spesialpedagogisk støtte.

Når forsøksordninga med toppa bemanning avsluttes, forutsetter vi at dette bemanningsbehovet videreføres i en kommunal vikarpool. I praksis har toppa bemanning vist seg å være normal bemanning på enhetene. Vi tror ei permanent styrking av bemanningen vil forbedre arbeidsmiljøet, og på sikt ha en inntektsside i form av redusert sykefravær og mindre bruk av vikarbyrå.

I forbindelse med evalueringen av prosjektet med toppet bemanning skal kommunedirektøren redegjøre for hvordan erfaringene fra prosjektet kan overføres til en kommunal vikarpool/ressursgruppe for barnehagesektoren i kommunen, etter modell fra renhold.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Økt grunnbemanning	10,8	26,3	36,6	45,6	
Skolemat	10,0	15,0	20,0	25,0	
Kulturskole for alle	8,7	8,7	8,7	8,7	
Beholder driftsmidler	8,0				
Gratis SFO på Lilleby og Huseby	1,1	3,6	-0,5	-0,5	
Tospråklig fagopplæring og språkressurser til foreldre	2,0	2,0	2,0	2,0	
Sum	40,6	55,6	67,3	81,3	244,8

SKOLE - ØKT GRUNNBEMANNING

10,8-45,6 MILLIONER

SV og Rødt styrker grunnbemanningen i skolen gjennom å beholde og øke grunnbemanningen med 10,8 millioner kroner i 2024, økende til 45,6 millioner. Opptrappingen i grunnbemanningen i skolen skal sikre at vi både har nok pedagoger, men også sosialfaglig kompetanse i skolen.

GRATIS SKOLEMAT

10-25 MILLIONER

Flere tusen elever i Trondheimsskolen spiser lite, dårlig eller ingenting i løpet av en skoledag. Innføring av gratis skolemat er et viktig omfordelende tiltak, som vil sikre en bedre skolehverdag for mange elever og sørge for et sunnere kosthold for alle. God helse er en god samfunnsøkonomisk investering og betyr mest for helsen til de som har minst. SV og Rødt innfører gratis skolemat i Trondheimsskolen gjennom en pott på 10 millioner første år, deretter økende år for år. Alle skoler som ønsker å innføre gratis skolemat kan søke på potten, de skolene i levekårsutsatte områder vil bli prioritert.

GRATIS SKOLEMAT

10-25 MILLIONER

Flere tusen elever i Trondheimsskolen spiser lite, dårlig eller ingenting i løpet av en skoledag. Innføring av gratis skolemat er et viktig omfordelende tiltak, som vil sikre en bedre skolehverdag for mange elever og sørge for et sunnere kosthold for alle. God helse er en god samfunnsøkonomisk investering og betyr mest for helsen til de som har minst. SV og Rødt innfører gratis skolemat i Trondheimsskolen gjennom en pott på 10 millioner første år, deretter økende år for år. Alle skoler som ønsker å innføre gratis skolemat kan søke på potten, de skolene i levekårsutsatte områder vil bli prioritert.

KULTURSKOLE FOR ALLE

8,7 MILLIONER

SV og Rødt aksepterer ikke at kulturskolen skal bli et tilbud for de med størst økonomiske muskler. Det er viktig at alle kan delta uavhengig av foreldrenes lommebok. Vi legger derfor ikke opp til en økning i egenbetalingen, slik kommunedirektøren gjør i sitt forslag til budsjett. Dette fører til en endring i budsjettet på 6,7 millioner hvert år. At vi ikke legger opp til økningen i foreldrebetalingen gjør at vi ikke vil få en reduksjon i antall kulturskoleplasser, dette vil koste 2 millioner kroner i året.

BEHOLDER DRIFTSMIDLER SKOLE

8 MILLIONER I 2024

Kommunedirektøren foreslår å overføre 8 millioner i driftsmidler fra skole for å dekke andre deler av budsjettet. Dette kuttet i skole reverserer SV og Rødt i vårt budsjett og beholder de 8 millionene til skole.

GRATIS SFO PÅ LILLEBY OG HUSEBY

1,1-3,6 MILLIONER

SV og Rødt viderefører gratis SFO på 4. trinn i de områdene med størst levekårsutfordringer. Vi forutsetter at det innføres gratis SFO i tredje trinn over statsbudsjettet i 2024 og fjerde trinn fra 2025.

TOSPRÅKLIGE FAGOPPLÆRING OG SPRÅKRESSURSER

2 MILLIONER

Tospråklig fagopplæring er viktig for å inkludere elever som ikke snakker norsk og må økes fra 30 min per elver pr uke. På skoler med en stor andel med barn med fremmedspråklige foreldre er det behov for ekstra ressurser for å sikre god kommunikasjon mellom skole og hjem. SV og Rødt legger inn 2 millioner til språkressurser til skolene.

VERBALE FØRINGER

FORDELINGEN AV MIDLER TIL SPESIALPEDAGOGIKK

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak som inneholder ei vurdering av om tildelingsmodellen for midler til spesialpedagogikk i skolen er treffsikker med tanke på behovet de ulike skolene og bydelene har. Saken skal belyse om levekårsmidlene bør fordeles på en annen måte, og om det er tilstrekkelig å tildele dedikerte midler til spesialpedagogikk utelukkende til kategori 3-elever.

LEKSEHJELP OG LEKSEFRI

SV og Rødt vil gi alle elever like muligheter. Måten vi organiserer skolen på skal ikke bidra til å øke ulikheten mellom folk. Hjemmelekser skaper forskjell mellom elever med ressurssterke foreldre som har tid til å følge opp, og de elevene med foreldre som av ulike årsaker ikke kan hjelpe til med hjemmelekser. Vi ønsker derfor at mest mulig av skolearbeidet skal skje på skolen, hvor alle elever uansett forholdene på hjemmebane får støtte. I fjorårets budsjett ba de rødgrønne partiene kommunedirektøren komme med en sak som ser på erfaringer på leksehjelp fra ulike skoler i Trondheim. Saken bør se på hvordan leksehjelp på skolen kan organiseres i samarbeid mellom frivilligheten og skolene. Vi ønsker også at kommunedirektøren ser på resultatet av forsøkene på leksefri skole og vurderer muligheten for å sette i gang prosjekter på flere skoler. SV og Rødt gjentar denne bestillingen og ber om en sak til formannskapet.

HELSE- OG OMSORGSTJENESTER

SV og Rødt mener det er nødvendig å styrke grunnbemanningen på helse- og velferdssentrene, og at det er prematurt å kutte omstillingsmidlene for bo- og aktivitetstilbudet. Disse sektorene er prega av merforbruk, stressende arbeidshverdag for de ansatte, og en tjenestekvalitet som enkelte steder lider under dette. For at de ansattes kompetanse skal kunne komme til sin rett må bemanningen være tilpasset arbeidsoppgavene.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
HVS grunnbemanning	50,0	50,0	50,0	50,0	
Beholde omstillingsmidler BOA	25,0	15,0	0,0	0,0	
Opprettholde tjenestenivå	24,4	20,7	29,9	40,4	
Aktiviteter for eldre og unge i sommerjobb	1,0	1,0	1,0	1,0	
Sum	100,4	86,7	75,9	81,4	344,4

HELSE OG VELFERDSSENTER GRUNNBEMANNING

50 MILLIONER

Kun fem av Trondheims helse- og velferdssentre unngår merforbruk i 2023, noe som mer enn antyder at driftsbudsjettene må økes. En økning på 50 millioner per år gir et mer riktig bilde av behovet, og gjør det mulig å bedre både arbeidsmiljøet og tjenestetilbudet.

BEHOLDE OMSTILLINGSMIDLER BOA

25-15 MILLIONER

Bo- og aktivitetstilbudet gjennomgår en stor omstillingsprosess som skal gi gode tjenester til de som bruker BOA, bedre arbeidsforhold for de ansatte og skape en mer attraktiv arbeidsplass slik at vi klarer å rekruttere de som skal jobbe i BOA i årene fremover. Hvis vi skal lykkes med denne omstillingen må vi beholde omstillingsmidlene til vi ser effekten av tiltakene som er satt i gang. Alle innbyggere i Trondheim skal ha en trygg og meningsfull hverdag, skal vi lykkes med det så må vi også lykkes med omstillingsarbeidet.

OPPRETTHOLDE TJENESTENIVÅ BOA

24,4-40,4 MILLIONER

Det er slått fast gjennom flere år at både organisering og feil budsjettering har bidratt til store utfordringer i BOA. SV og Rødt mener det er avgjørende at tjenesten nå får ro til å gjennomføre nødvendige omstillinger, da må vi også sikre riktig budsjettering og nok folk på jobb.

AKTIVITETER FOR ELDRE OG UNGE I SOMMERJOBB

1 MILLION

Ung i jobb gir mulighet til å rekruttere ungdom inn i helsefaget, samtidig som de eldre setter stor pris på å få ungdommene inn i sykehjemmet. Oversikten over antall søkere viser at det er langt flere søkere enn de som får tilbud om sommerjobb. Ung i jobb tilføres derfor 1 million kroner slik at flere ungdommer kan tilbys sommerjobb i helse - og velferdssentrene i juli måned.

VERBALE FØRINGER

PROSJEKT HAVSTEIN

Havstein HVS har gjennom flere år lyktes med å bygge opp en arbeidskultur og en drift av helse- og velferdssenteret som både har skapt høy trivsel blant ansatte, lite sykefravær, god budsjettkontroll og gode tilbakemeldinger fra beboere og pårørende. Vi ønsker at erfaringene fra Havstein systematiseres og i den grad det er mulig innføres på andre helse- og velferdssenter. Vi ber kommunedirektøren gjøre en vurdering på hvordan dette kan gjøres og hvordan forskningsmiljø, tillitsvalgte, ansatte, beboere og andre kan involveres i prosjektet.

KOMMUNAL KREFTKOORDINATOR

I Trondheim har vi en kreftkoordinator på 210 000 innbyggere, til sammenligning har Bergen 3 stillinger. En kreftkoordinator er et lavterskeltilbud til kreftrammede, etterlatte og pårørende. Det trengs ingen henvisning. Koordinatoren skal ha oversikt over tilbudene som finnes i kommunen, kartlegge pasientens behov og henvise til rett instans. Med et økende antall som får og overlever kreft er økt koordinatorressurs for å bygge kompetanse, rutiner og systemer for kommunens kreftomsorg, herunder innføre "pakkeforløp hjem" og sikre kreftpasienter psykososial oppfølging også etter endt behandling på sykehuset. Kommunedirektøren bes om å komme med en sak til bystyret som viser hvordan den kommunale kreftomsorgen kan styrkes og innarbeide eventuelle økonomiske konsekvenser i framtidig handlings - og økonomiplan.

ARBEIDSTIDSFORSØK I OMSORGSSEKTOREN

Hvis vi skal lykkes med å rekruttere nok folk til helse- og omsorgssektoren må vi tenke kreativt rundt hvordan vi kan gjøre sektoren attraktiv for ansatte i ulike livsfaser. Vi ønsker å sette av ressurser til ulike forsøk med 30 timers arbeidsuke i helsesektoren. Redusert arbeidstid i et belastende yrke kan bidra til økt trivsel, mindre sykefravær, mer attraktivitet og dermed høyere rekruttering.

Vi ønsker også forsøk på deltagende turnusplanlegging hvor ansatte kan være med på å lage turnuser som passer for deres livssituasjon. En del ansatte kan ha behov for mest mulig arbeid på dagtid for å få tid til omsorgsarbeid i hjemmet, andre kan ha ønske om konsentrert arbeidstid og lange vakter i perioder, for deretter å ta ut mer fritid. Vi kan bidra til å gjøre omsorgssektoren til en mer attraktiv arbeidsplass om de ansatte, med sine mange ulike ønsker og behov, selv kan delta i planleggingen av sin turnus.

KOMMUNALE FASTLEGEKONTOR

Vi befinner oss i en nasjonal fastlegekrise, som også skaper problemer for Trondheim kommune. Vi trenger en mer effektiv organisering av fastlegeordningen, hvor leger har mer tid til å være leger. Da må kommunen ta et større ansvar for administrasjon, gjennom å opprette flere kommunale fastlegekontor.

Vi ber kommunedirektøren om å lage en plan for å opprette flere kommunale fastlegekontor, hvor man prioriterer bydeler med størst levekårsutfordringer først.

BEMANNINGSNORM ELDREOMSORGEN

Kommunedirektøren skal i tett samarbeid med Fagforbundet, Delta, Norsk sykepleierforbund, Fellesorganisasjonen og evt andre relevante fagforeninger, utrede hvordan en bemanningsnorm innen eldreomsorgen bør utformes lokalt i Trondheim. I utredningen må anbefalinger fra Helsepersonellkommisjonen innarbeides, herunder fokus på tverrfaglighet og oppgavedeling. Kommunedirektøren må sørge for god involvering av bruker- og pårørendeorganisasjoner i arbeidet.

Kommunedirektøren skal i tett samarbeid med relevante fagforeninger gjennomføre kartlegging av hvilke type belastninger ansatte i eldreomsorgen opplever å ha på jobb, med hensikt om å finne gode tiltak mot disse belastningene for å gjøre eldreomsorgen til et mer attraktivt arbeidsområde.

SOSIALE TJENESTER

SV og Rødt styrker de sosiale tjenestene betydelig gjennom perioden. Det er disse tjenestemålingene som i størst grad bistår de gruppene i befolkninga som strever mest med alvorlige utfordringer knyttet til fattigdom, utenforskap, psykisk helse og rusproblematikk.

DRIFT

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Beholde tjenestenivå barnevern	12,8	25,5	25,5	25,5	
Bemanningsnorm barnevernadministrasjon	4,2	4,2	4,2	4,2	
Styrke Uteseksjonen	2,4	4,0	4,0	4,0	
PP-tjenesten	0,0	2,0	0,0	0,0	
Livsoppholdssatser til å leve av	31,5	31,5	31,5	31,5	
Bemanning NAV	0,0	10,0	10,0	10,0	
Rus og psykisk helse	5,8	6,8	6,8	6,8	
Housing first	1,8	3,6	3,6	3,6	
Midlertidig bolig	1,8	3,5	3,5	3,5	
Arbeidstiltak Kirkens Bymisjon	0,0	2,0	2,0	2,0	
TROVO - ungdomsgruppa	1,7	1,7	1,7	1,7	
Trondheim Døveforening	0,5	0,5	0,5	0,5	
Sum	62,5	95,3	93,3	93,3	344,4

BEHOLDE TJENESTENIVÅ BARNE OG FAMILIETJENESTEN 12,8-25,5 MILLIONER

Barne - og familietjenesten skal sikres midler til å kunne opprettholde tjenestenivået.

BEMANNINGSNORM BARNEVERNADMINISTRASJONEN 4,2 MILLIONER

SV og Rødt fortsetter opptrappingen innen barnevernsadministrasjonen som ble påstartet i 2020. En videre opptrapping vil bidra til bedre arbeidsforhold og en mer robust tjeneste. Det er mye som tyder på at innføring av bemanningsnorm, sammen med fokus på veiledning og støtte for ansatte i tjenesten, har ført til en reduksjon i sykefravær og turnover. Vi ønsker fortsatt å ha fokus på at ansatte i barnevernsadministrasjonen har nok tid i møte med familier og barn i alvorlige kriser. Vi ber om at grunnlaget for bemanning i barnevernsadministrasjonen, ut ifra antall saker, gjennomgås og rapporteres i forbindelse med behandling av budsjett.

STYRKE UTESEKSJONEN 2,4-4 MILLIONER

Uteseksjonen er et rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for ungdom mellom 13 og 25 år. De samarbeider nært med bydelene og andre instanser som møter risikoutsatt ungdom for å skape endring og bistå ungdom i å mestre eget liv. Uteseksjonen har ansvar for det oppsøkende sosiale arbeidet i Trondheim sentrum, og har oppfølgingsansvar for ungdom. Vi ser behovet for en permanent styrking av tiltaket for å skape mer forutsigbare rammer for arbeidet med ungdommene i byen vår som strever, og styrker uteseksjonen med 5 årsverk.

PP-TJENESTEN 2 MILLIONER I 2025

Det kan ikke forventes at alle avvik som skyldes for lang saksbehandlingstid er lukket i 2024, og PP-tjenestens styrkes derfor med 2 millioner også i 2025.

LIVSOPPHOLDSSATSER TIL Å LEVE AV 31,5 MILLIONER

Vedvarende økonomiske bekymringer bidrar til å forsterke andre problemer i folks liv. Både fra et samfunnsøkonomisk og menneskelig perspektiv, er det viktig å øke sosialhjelpssatsene som et fattigdomsbekjempende tiltak.

Barnefamilier som lever av sosialhjelp skal fortsette å motta barnetillegg for samtlige barn i familien. Vi reverserer kuttet fra kommunedirektøren for barn nummer tre.

I dag mottar ungdom under 25 år en lavere sats enn de over 25 år. De ungdommene som lever av sosialhjelp skal ha verdige liv og en mulighet til å være økonomisk selvstendige, vi fjerner derfor denne ungdomssatsen og tilfører midler for å finansiere det.

Internett skal fortsatt dekkes utenom livsoppholdssatsen for sosialhjelpsmottakere og lavinntektsfamilier som grenser opp mot norm, behovet for internett er avgjørende for å hindre ytterligere utenforskap for de fattigste blant oss.

BEMANNING NAV

10 MILLIONER FRA 2025

Som følge av dyrtid og at vi tar i mot flere flyktninger, er behovet for ansatte i NAV stort. Det meldes om rekordår i antall søknader om sosialhjelp. Dersom ansatte på NAV skal kunne gi god sosialfaglig oppfølging, og ikke bare ekspedere søknader, må de være mange nok på jobb - og ha god nok tid til å finne gode tiltak som kan hjelpe innbyggerne videre til arbeidsrettede tiltak og god helsefaglig hjelp.

RUS OG PSYKISK HELSE

5,8-6,8 MILLIONER

Kommunedirektøren foreslår at helseplattformen og gjennomføring av tillitsreform skal føre til mer effektive tjenester og at dette gjør at man kan kutte i midlene til feltet. SV og Rødt vil heller at en mulig effektivisering kommer brukerne på feltet til gode gjennom at feltet styrkes, og beholder disse midlene innenfor rus og psykisk helse.

HOUSING FIRST

1,8-3,6 MILLIONER

Det er tverrpolitisk enighet om at botilbudene for rusmiddelavhengige i kommunen ikke har god nok kvalitet, og at det mangler et godt nok differensiert tilbud som skiller ulike målgrupper og tjenestebehov fra hverandre. Bystyret har blant annet vedtatt å avvikle Jarleveien botiltak, og at det skal opprettes nye botiltak som følger de faglige kravene og anbefalingene på området. Kommunedirektøren har brukt, og vil bruke lang tid på å opprette nye botiltak. Dette er krevende, da vi har ei brukergruppe som står uten et faglig forsvarlig tilbud. SV og Rødt fortsetter derfor å styrke Housing First med flere årsverk for å sikre at flere i målgruppen sikres verdige boforhold, gjennom at de tilbys kommunale boliger med ambulant oppfølging.

MIDLERTIDIG BOLIG

1,8-3,5 MILLIONER

Antallet bostedsløse i byen vår er økende. Vi trenger flere tiltak for å gi folk som står uten tak over hodet et verdig tilbud. Det er ikke realistisk å skulle bruke mindre penger på dette området, vi reverserer kuttet fra kommunedirektøren.

ARBEIDSTILTAK KIRKENS BYMISJON

2 MILLIONER FRA 2025

Vi støtter Kirkens bymisjon sitt viktige arbeid med utenforskap og arbeidstrening med 2 millioner kroner også fra 2025. Vi ber Kirkens bymisjon og NAV om å samarbeide videre for å tilpasse arbeidstiltakene til ulike målgrupper.

TROVO - UNGDOMSGRUPPA

1,7 MILLIONER

Vi setter av 1,7 millioner kroner årlig for å opprettholde dagens tilbud på ungdomsgruppa på TROVO. Vi vil prioritere ungdomsgruppa for å sikre at flest mulig får den opplæringen de trenger til videregående opplæring som er avgjørende for å sikre en varig tilknytning til arbeidslivet.

TRONDHEIM DØVEFORENING

0,5 MILLIONER

Trondheim har en stolt historie som “døvehovedstad” i Norge, og har fortsatt et tegnspråklig barnehage- og skoletilbud, en tegnspråklig frivilligsentral og tegnspråkundervisning på universitetsnivå. Likevel får Trondheim Døveforening lavere driftstilskudd enn tilsvarende foreninger i Bergen og Oslo. For å sikre bedre driftsvilkår og muligheter for å lønne ansatte øker vi tilskuddet med en halv million.

INVESTERINGER

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Brukerrom og lavterskeltiltjenester	20,0	80,0			
Sum	20,0	80,0	0,0	0,0	100,0

ETABLERE BRUKERROM OG SAMLOKALISERE LAVTERSKELTJENESTER 100 MILLIONER

Behovet for å etablere et brukerrum for rusmiddelavhengige og samlokalisere lavterskeltjenestene for samme gruppe er presserende. Målet med samlokaliseringen er å styrke det rusfaglige miljøet og bidra til helhetlige gode tjenester for en særlig utsatt gruppe mennesker i byen vår. Det er besluttet at den fremtidige plasseringen skal være på E.C. Dahls stiftelse. SV og Rødt setter av midler til å gjennomføre den ombyggingen det er behov for. Vi starter med utredningsmidler i 2024 og legger inn midler til fullfinansiering av prosjektet i 2025.

VERBALE FØRINGER

HELSESYKEPLEIERE - NY BEREGNINGSMODELL

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak som belyser hvordan den nye beregningsmodellen for normtall slår ut for helsesykepleiere i kommunen, og hvilke økonomiske konsekvenser dette forventes å få.

BOLIG

Vi fører en aktiv boligpolitikk som sikrer at de som trenger det mest får et trygt og rimelig hjem. Det viktigste grepet vi gjør er å gå bort i fra kostnadsdekkende husleie. Det gjør at nødvendige investeringer og prioriteringer i boligpolitikken ikke lenger fører til økte leiekostnader for kommunale leietakere. Det er avgjørende at kommunen har mulighet til å kjøpe flere kommunale boliger uten at det fører til høyere husleie for leietakerne, når vi skal sikre en trygg plass å bo for alle som trenger det. Dette vil bety at investeringer i den kommunale boligsektoren belastes kommunekassa, og ikke beboerne i kommunale boliger. Målet med å gå bort fra kostnadsdekkende husleie er å styrke det boligsosiale arbeidet, og å tilføre mer ressurser til investeringer samtidig som kostnadene holdes nede.

SV og Rødt følger opp arbeidet med boligpolitisk plan med å satse på tredje boligsektor. Det innebærer å ikke legge ned Boligstiftelsen i Trondheim, men heller utvide samarbeidet med de ideelle stiftelsene om å nå kommunens boligpolitiske mål. Alle kan ikke eie bolig, mange ønsker ikke å eie egen bolig og både forskning og erfaring fra andre nordiske land viser at allmennboliger er et viktig virkemiddel for å bekjempe forskjeller, sikre en god sosial miks i alle bydeler og sikre folk et trygt og varig hjem. Kommunale boliger som kommunen ikke trenger skal først forsøkes solgt til stiftelser for å motvirke opphopning av små utleieboliger med dårlig bokvalitet, og bidra til at kommunens eiendom kan bidra i oppbyggingen av en allmennboligsektor.

DRIFT

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Tredje boligsektor og allmennboliger for eldre	1,5	2,0	2,0	2,0	
Sum	1,5	2,0	2,0	2,0	7,5

TREDJE BOLIGSEKTOR OG ALLMENN BOLIGER FOR ELDRE 1,5-2 MILLIONER

Prosjektet for å intensivere gjennomføring av tiltak i boligpolitisk plan fullfinansieres med 1 million og utvides til å omfatte allmennboliger for eldre. I møte med eldrebølgen er det viktig å ta i bruk boligpolitikken og lære av vellykkede prosjekter i våre naboland. I Finland har man bygd opp kollektive boligprosjekter hvor eldre, barnefamilier, studenter og flyktninger deler fellesarealer og kan være en ressurs for hverandre. Dette kan motvirke ensomhet og bidra til at eldre kan bo lengre i egen leilighet. SV og Rødt ber kommunaldirektøren å sette i gang et prosjekt hvor man bygger opp kollektive boløsninger for eldre beboere, gjerne i samarbeid med ideelle stiftelser.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Flere kommunale boliger	50,0	50,0			
Sum	50,0	50,0	0,0	0,0	100,0

INVESTERING

FLERE KOMMUNALE BOLIGER

100 MILLIONER

SV og Rødt setter av 100 millioner kroner i økte investeringer til kommunale boliger gjennom perioden. Vi skal ta i mot 860 nye flyktninger til neste år. Det innebærer at nedsalget av kommunale leiligheter som det legges opp til ikke er realistisk og at vi må øke investeringstakten. Ved å gå bort fra kostnadsdekkende husleie kan kommunen investere i nye kommunale boliger uten at leietakerne blir belastet med høyere husleier.

VERBALE FØRINGER

BOSETTING AV VANSKELIGSTILTE

Bystyret ber kommunedirektøren komme til bystyret med en sak som viser hvordan kommunen skal kunne tilby nok leiligheter til flyktningene vi tar i mot i de kommende årene samtidig som vi ivaretar andre som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Saken skal inneholde en vurdering av om planlagt nedslag bør revurderes for å oppnå dette.

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak som viser hvordan kommunen kan investere i flere boliger uten at dette belaster husleia til dagens leietakere. Saken skal belyse de økonomiske og boligsosiale konsekvensene av andre husleiemodeller enn dagens.

STUDENTSAMSKIPNADEN

Bystyret ber kommunedirektøren i løpet av våren 2024 komme tilbake med en sak som viser hvordan Trondheim kommune kan gi prioritet til Studentsamskipnaden på egnede tomter/kommunale bygg nært campus eller sentrum til bygging av studentboliger, slik at dekningsgraden kan nå det nasjonale målet på 20 prosent for hvor stor andel av studentene som har anledning til å bo i en studentbolig som eies av studentsamskipnaden.

TREDJE BOLIGSEKTOR

Flere rimelige utleieboliger er nødvendig for å sikre en by hvor alle har råd til å bo, varierte og trygge nabolag og alle et godt hjem. SV og Rødt ønsker en tett oppfølging av ulike prosjekter innenfor tredje boligsektor og av målene satt i boligpolitisk plan og ber om at kommunedirektøren følger opp budsjettvedtak fra 2022 med stillinger for oppfølging av boligpolitisk plan. Disse stillingene skal blant annet følge opp arbeidet med sosial boligbygging på Nyhavna og allmennboliger for eldre.

KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV

Idrett, kultur og muligheter til et aktivt friluftsliv bidrar til deltakelse og mestring. Dette er også viktige tiltak for å bedre folkehelsen, og vi vet at det er en god investering. Deltakelse i idrett og kultur bidrar til å bygge fellesskap, og vi så særlig under pandemien hvor viktig dette var. Et aktivt kulturliv er også viktig for å skape både gode opplevelser, men også debatt. For SV og Rødt er en tydelig satsing på kultur, idrett og friluftsliv for alle et viktig element i demokratiutviklingen.

For at dette skal lykkes, må det legges til rette for bred deltakelse og vi må sikre de frie stemmene. SV og Rødt foreslår en helt nødvendig prioritering av ungdomsklubber. Her er det behov både for investeringer og varige driftsmidler for å få tilstrekkelig aktivitet. SV og Rødt foreslår også å øke inkluderingsmidlene til idrettsrådet i kommende budsjett, i tillegg til å få på plass en ny utlånsentral på Buran. Alle disse tiltakene er målrettede tiltak for å sikre bredere deltakelse.

Fri kunst og kultur trenger frie midler. SV og Rødt legger derfor opp til å øke postene for søkbare midler. Dette er viktig for å sikre den positive utviklingen vi har på kunst- og kulturscenen i Trondheim. Økte midler til skolekorps og kor bidrar også til at flere kan delta og sikre et godt samspill mellom profesjonelle instruktører og barn og unge som skal finne mestringsfølelsen.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Flere ungdomsklubber	2,0	5,0	10,0	15,0	
Inkluderingsarbeid idrettslagene	2,0	2,0	2,0	2,0	
Økt bemanning bibliotekene	3,0	3,0	3,0	3,0	
Trondheim Kunstforening	1,6	0,0	0,0	0,0	
Festivalstøtte	1,0	1,0	1,0	1,0	
Tilskudd til kunst- og kulturtiltak profesjonelle	1,0	1,0	1,0	1,0	
Tilskudd til fritidskulturlivet	1,0	1,0	1,0	1,0	
Dirigentstøtte	0,6	0,6	0,6	0,6	
Utlånsentral på Buran	0,5	0,5	0,5	0,5	
Rosendal Teater	0,1	0,1	0,1	0,1	
Tilskudd til kunstgress	-3,0	0,0	0,0	0,0	
Sum	10,3	14,2	19,2	24,2	67,7

FLERE UNGDOMSKLUBBER

2,5-15 MILLIONER

I årene etter pandemien har vi sett en større uro blant ungdom i Trondheim. Det er bra at ungdom søker fellesskap ute i bydelene og i sentrum, men det krever at det offentlige stiller opp og lager gode tilbud. Trondheim kommune har et vedtatt mål om en ungdomsklubb per 20 000 innbygger. For å komme nærmere dette målet etablerer vi to nye ungdomskubber gjennom fireårsperioden. Vi setter av 5 millioner kroner til drift av en ny fullskala ungdomsklubb i året og totalt 40 millioner til eventuelle investeringer i lokaler.

INKLUDERINGSARBEID I IDRETTLAGENE

2 MILLIONER

For å kunne opprettholde aktiviteten i inkluderingsarbeidet innen idretten må idrettsrådet tilføres midler til aktivitetsguider og kunne tilby gratis deltakelse til familier med lav betalingssevne.

ØKT BEMANNING BIBLIOTEKENE

3 MILLIONER

Trondheim kommune ligger langt etter de andre storbyene i Norge når det gjelder bemanning i bibliotekene, til tross for at vi ligger helt i toppen når det gjelder utlån. Dette går ut over mulighetene til blant annet å ta imot skoleklasser, ha ungdomsarrangement på kveldstid og familiearrangement i helgene. Bibliotekene er viktige møteplasser, viktige kulturbærere, og en av de viktigste aktørene som driver lavterskel kulturformidling til barn. Vi legger inn to millioner mer til drift, men erkjenner at det reelle behovet er langt større.

TRONDHEIM KUNSTFORENING

1,6 MILLIONER

Trondheim kunstforening har lange tradisjoner og gjør en god jobb i å forvalte Bispegata 9A. En heftelse som gjør at eiendommen kan tilfalle kommunen dersom kunstforeningen selv ikke greier å drifte bygget vanskeliggjør dette arbeidet siden det vanskeliggjør låneopptak og gaver kan i prinsippet tilfalle kommunen. Bystyret ber kommunedirektøren gå i dialog med kunstforeningen og se på ulike modeller for eierskap og muligheter til å slette eller endre heftelsen slik at det blir lettere for Trondheim kunstforening å skaffe kapital til opprusting av bygget.

FESTIVALSTØTTE

1 MILLION

SV og Rødt ønsker å styrke satsingen som har vært på festivaler i Trondheim. Festivaler, som andre aktører, er også rammet av kostnadsvekst, og for festivaler rettet mot barn og unge er det særlig viktig å unngå høyere billettpriser. SV og Rødt plusser på med 1 million og ber kommunedirektøren så snart som mulig legge fram forslag til fordeling av disse midlene. Vi ber om at festivaler rettet mot barn og unge prioriteres. Vi ber også om at Språk- og kulturfestivalen får en egen tilskuddspost og løftes ut av sekkeposten 'mindre festivaler'.

TILSKUDD TIL KUNST OG KULTURTILTAK, PROFESJONELLE

1 MILLION

SV og Rødt mener at frie midler er avgjørende for et levende kulturliv. SV og Rødt avviser derfor kuttet som kommunedirektøren foreslår, og øker rammen med 1 million. Dette vil både kompensere for prisveksten som også rammer kulturfeltet, og i tillegg gi rom for nye prosjekt.

TILSKUDD FRITIDSKULTURLIVET

1 MILLION

Også for fritidskulturlivet er tilgangen på frie midler viktig for å sikre nyskaping og aktiv deltakelse i kulturlivet. SV og Rødt avviser derfor kuttet som kommunedirektøren foreslår, og øker rammen med 1 million.

DIRIGENTSTØTTE

0,6 MILLIONER

For å sikre både profesjonalitet for skolekorps- og kor og samtidig bidra til at kostnadene for de som deltar holdes nede, ønsker SV og Rødt en videre opptrapping av dirigentstøtten.

Skolekorpsene og skolekorenes største utgift er dirigenter og instruksjon. Det er over tid satset på utdannede dirigenter i opplæringen, som sikrer høyt musikalsk og pedagogisk nivå på tilbudet. Skolekorpsene og skolekorene er viktige utviklingsarenaer, både sosialt og musikalsk, og bidrar samtidig til gode lokalmiljø. Organisasjonene driftes av frivillige, og det er en stor oppgave å finansiere lønnskostnader på frivillig basis. I mange tilfeller må dette løses med økt egenbetaling fra foreldrene. For å sikre at kostnadene for de som deltar holdes nede, ønsker SV og Rødt en videre opptrapping av dirigentstøtten.

UTLÅNSSENTRAL PÅ BURAN

0,5 MILLIONER

Det mangler i dag en utlånsentral knyttet til områdesatsingen på Lademoen, og vi ønsker at det etableres et slikt tilbud for bl.a. sport- og friluftsutstyr på Buran. Det bør vurderes om denne kan driftes i samarbeid med BUA Leangen. Vi setter av 0,5 millioner til formålet.

ROSENDAL TEATER

0,045 MILLIONER

Bystyret viser til tidligere vedtak om at kommunen skal trappe opp bevilgningene til Rosendal i tråd med statlige økninger og legger inn 45 000 for å møte disse føringene.

TILSKUDD TIL KUNSTGRESS

Støtten til klubber som velger å rehabilitere kunstgress uten løst gummigranulat kuttes fordi det er nok midler igjen fra tidligere år til å gi støtte til et par klubber neste år.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Flere ungdomsklubber	5,0	5,0	5,0	0,0	
Ishall Tiller utsettes ett år	0,0	0,0	-40,0	-156,0	
Sum	5,0	5,0	-35,0	-156,0	-181,0

FLERE UNGDOMSKLUBBER 1

5 MILLIONER

SV og Rødt og setter av 15 millioner til å bygge og sette i stand lokaler til flere ungdomsklubber de neste årene.

ISHALL PÅ TILLER UTSETTES ETT ÅR

Den lenge etterlengta ishallen på sørsida av byen er et bra tiltak for idrett, inkludering og bymiljø. SV og Rødt er enige i at den må og skal bygges, men foreslår å forskyve planene med ett år for å frigjøre investeringsmidler til formål som handler om å innfri kommunens lovpålagte oppgaver.

VERBALE FØRINGER

ARBEIDS- OG PRODUKSJONSFELLESSKAP

Bystyret viser til tidligere vedtak om støtteordninger for tilskudd til administrasjon og drift av arbeids- og produksjonsfellesskap innenfor kulturfeltet, slik som Rotvoll kunstnerkollektiv, Rake m.fl. og tilskudd som kom på plass i 2023. Bystyret er opptatt av at dette skal bli permanente tilskuddsordninger og forutsetter at dette videreføres minst på dagens nivå for søknadsåret 2024.

LOKALER MUSIKKORPS

Ila Brass Band og Musikkforeningen Nidarholm har begge behov for mer egnede og faste øvingslokaler slik at de kan utvikle seg videre og ha forsvarlige arbeidsforhold. På sikt kan det også være behov for at Luftforsvarets musikkorps finner nye lokaler. Bystyret ber kommunedirektøren jobbe aktivt for å finne hensiktsmessige lokaler som dekker behovene disse har og hvor det kan legges til rette for sambruk. Arealene må være av en slik størrelse og kvalitet at de også kan brukes av Luftforsvarets musikkorps dersom de har behov for det. Kommunedirektøren må avklare en hensiktsmessig kravspesifikasjon sammen med aktørene og rapportere framdrift tilbake til formannskapet.

AKKS

AKKS må mest sannsynlig ut av sine lokaler i løpet av våren/forsommeren 2024. Dagens lokaler er uansett for små for dagens aktivitetsnivå, så dette gir muligheter for å finne lokaler hvor flere kan få tilbud. Bystyret ber kommunedirektøren bistå i arbeidet med å finne hensiktsmessige lokaler hvor AKKS kan ha langsiktig tilhold. Bystyret ber også kommunedirektøren fremme en sak som redegjør for ekstrakostnader ved flytting slik at kommunen kan bistå i denne ekstraordinære prosessen.

KULTUR PÅ NYHAVNA

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en plan for hvordan kulturaktørene på og rundt Nyhavna kan sikres framtidig lokalisering med lave leiekostnader når området skal omformes. Eierform av denne typen lokaler må være en del av vurderingen.

FRIVILLIGHETSPOTT OMRÅDELØFT

SV og Rødt ber om at en del av områdeløftsmidlene settes av som søkbare midler til lavterskelaktivitet blant innbyggere på Lademoen og Tempe/Sorgenfri, slik at innbyggernes initiativ til å bidra i områdeløftsarbeidet ivaretas. Det er viktig at det er en enkel søknadsprosedyre for disse midlene.

ROSENDAL TEATER

Formannskapet vedtok 9. juni 2015 at Trondheim kommune skulle følge opp økte bevilgninger til Teaterhuset Avant Garden, nå Rosendal teater, med tilsvarende økning. Dette har blitt fulgt opp og har vært medvirkende til økte statlige rammer siden kommunen har vist at dette er et viktig prosjekt også for byen, men ble ikke fulgt opp i kommunedirektørens budsjettforslag for 2024. Bystyret vil understreke at forpliktelsen om å øke det lokale tilskuddet i takt med det nasjonale står ved lag. Bystyret vil understreke at denne typen kostnadsdeling er viktig for å sikre forutsigbarhet for kulturaktørene og for å understreke lokalt engasjement i prosjekt med nasjonal finansiering.

SLUPPENBØLGEN

SV og Rødt ønsker at 'Sluppenbølgen' blir reetablert som et ekstra tilbud for elvepadlermiljøet. Vi ber kommunedirektøren sikre at det legges fram en reguleringsplan for å få dette på plass.

AREALER TIL KAMPSPORT OG VEKTLØFTING

Det har vært en betydelig satsing på arealer til idrett over år, men det er fortsatt flere idretter som henger etter. Idrettsrådet peker bl.a. på at det er mangel på arealer for kampsport og vektløfting. Dette er idretter som greier seg med lavere takhøyde enn typiske hallidretter, og SV og Rødt ønsker at det her skal jobbes med sambruk og/eller at det etableres lokaler i tilknytning til offentlige bygg som planlegges og bygges. Dette kan f.eks. være sokkeletasjer i helse/velferdssenter og skoler. SV og Rødt mener slike lokaler bør vurderes etablert i alle større byggeprosjekt og at det må tydelig grunngis dersom det ikke er mulig å etablere slike lokaler.

FINANS

Vårt budsjettforslag legger opp til en mer bærekraftig drift av kommunens tjenester og bruk av våre dyktige ansatte. Vi befinner oss i en situasjon hvor flere sektorer roper varsku og hvor vi står i fare for å miste dyktige ansatte og ikke klare å rekruttere nye. I en slik situasjon er det mest bærekraftige å investere i tjenestene og i arbeidshverdagen til våre ansatte for å sikre gode tjenester, større stillinger og gode arbeidsvilkår som gjør Trondheim kommune til en attraktiv arbeidsgiver. Det gir kommunen på sikt en mer effektiv drift og fremtidige besparelser i sykefravær og turnover.

I en tid der vi trenger mer økonomisk omfordeling, må også en stor kommune som har muligheten til det, prioritere annerledes. Vi prioriterer bemanning og sosiale ytelser fremfor ekstra nedbetaling av gjeld. Budsjettet forholder seg derfor ikke til handlingsregelen om at kapitalkostnader skal utgjøre 9 % av frie disponible inntekter. Det gir oss handlingsrommet vi trenger til å prioritere bedre bemanning og tidlig innsats.

Det betyr at vårt budsjett, i likhet med kommunedirektøren sitt forslag, ikke forholder seg handlingsregelen for gjeldsgrad på 80 %, da gjennomsnittlig gjeldsgrad for perioden ligger på 87,5 % og i periodens siste år på 91,6 %. Når dette kommer som en følge av bedre bemanning i dag som vil lønne seg i fremtiden, er dette et akseptabelt nivå når kommunen samtidig har store verdier i kraftfondet. Netto driftsresultat hvert år er på hhv 1,04 %, 1,34 %, 1,49 % og 1,28 %.

Våre prioriteringer	2024	2025	2026	2027	Perioden samlet
Redusert utbytte fra utbytte Trondheim Kino	2,0	3,0	3,0	3,0	
Omstillingsmidler	-20,0	-10,0	0,0	0,0	
Eiendomsskatt	-40,0	-80,0	-80,0	-80,0	
Bruk av dispfond	-35,0	-50,0	-45,0	-50,0	
Redusere avdrag på lån	-154,8	-181,4	-216,9	-247,0	
Øke avdrag på lån	3,9	4,6	5,4	4,0	
Sum	-243,9	313,8	-333,5	-370,5	-1261,7

REDUSERT UTBYTTE FRA TRONDHEIM KINO

2-3 MILLIONER

Vi mener lønns- og arbeidsvilkårene ved Trondheim kino er uverdige, og vil redusere kom-munedirektørens budsjetterte utbytte på 70 % av inntektene for å finansiere reversering av tariffhoppingen fra 2013. Med KS-tariff i stedet for dagens Virke-avtale vil de ansatte få ei grunnlønn over fattigdomsgrensen, og få tillegg for ubekvem arbeidstid på kveld og i helger.

OMSTILLINGSMIDLER

Vi reduserer ikke aktivitetsnivået og kan derfor bruke disse midlene annerledes.

EIENDOMSSKATT

Vi foreslår å øke eiendomsskatten på næringseiendommer fra 3,45 til 4,45 ‰ for å øke denne skattens omfordelende effekt. Vi mener dette er et mer rettferdig grep enn å øke skattesatsen for boliger, samtidig som det genererer en betydelig inntekt til kommunen. Mange av kommunens store eiendomsbesittere har råd til å bidra mer til fellesskapet.

BRUK AV DISPOSISJONSFONDET

Bystyret har vedtatt en handlingsregel om at disposisjonsfondet skal ligge på 3 % av disponible inntekter. Med SV og Rødt sitt budsjett ender disposisjonsfondet på 3 % ved utgangen av 2027.

RENTER OG AVDRAG

Vi betaler mindre i avdrag og investerer mer i bemanning for å sikre gode tjenester.

VERBALE FØRINGER

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak som viser hvordan Trondheim kino AS kan omorganiseres til et kommunalt foretak.

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak som beskriver hvordan flere av eller alle BPA-tjenestene kan drives i kommunal egenregi.

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak som beskriver hvordan kommunen kan ta over Kirkelig fellesråds rolle som gravplassmyndighet.

Bystyret ber kommunedirektøren lage en plan for hvordan kommunens utgifter til drift og vedlikehold av kirkebygg kan reduseres. Planen skal inneholde en oversikt over de ulike kirkebyggenes kulturhistoriske verdi, og hvilke som kan egne seg til andre formål.

